

Wat willen we regelen bij Omgevingsveiligheid

Aandachtspunten aan de hand van de praatplaten

Colofon

Versie: 1.0, november 2022

Samengesteld door:

- Amanda Vermolen-van der Hulst, regio Kennemerland
- Amber Zwakenberg, regio Rotterdam-Rijnmond
- Guus Welter, NIPV
- Frank van Wijk, regio Utrecht

© GGD GHOR Nederland, werkgroep Omgevingsveiligheid GHOR

Voorwoord

Dit document bevat de aandachtspunten die meegenomen kunnen worden in het overleg en kunnen leiden tot planregels. Het document is een uitwerking van de praatplaten.

De praatplaten zijn een uitwerking van de 3 adviesthema's (kernwaarden) van de GHOR in de leefomgeving. In de tabel staan deze genoemd met een korte uitleg.¹

GHOR visie op toegankelijkheid van zorg, zelfredzaamheid en fysieke veiligheid in relatie tot de witte keten, in het kader van ruimtelijke ordening	
Toegankelijkheid van zorg	<ul style="list-style-type: none">• Zorginstellingen hebben de plicht om onder alle omstandigheden zorg van aanvaardbaar niveau te leveren.• Voorzieningen in de zorg zijn toegankelijk en afgestemd op (aantallen) inwoners en bezoekers.• Ruimtelijke ontwikkelingen mogen geen nadelige gevolgen hebben voor de continuïteit van de zorgverlening.
Zelfredzaamheid	<ul style="list-style-type: none">• Bevorderen van voldoende vlucht en schuilmogelijkheden ter vergroting van de zelf- en samenredzaamheid, met name ook voor verminderd- en/of niet zelfredzamen.• Bij de vestiging van verminderd zelfredzamen kan de GHOR beoordelen op basis van risico's op welke wijze dat mogelijk is op de beoogde locatie.• De GHOR communiceert over de gezondheidskundige aspecten van onderkende risico's bij ruimtelijke ontwikkelingen.• Bevorderen bereikbaarheid, toe- uitgangelijkheid / gebruiksvriendelijkheid voor verminderd zelfredzamen.
Fysieke veiligheid in relatie tot de witte keten	<ul style="list-style-type: none">• Bewuste keuzes maken in de fysieke leefomgeving om bepaalde risico's die leiden tot risico's in witte keten te voorkomen of te beperken, zoals het uitsluiten van vestiging van zeer kwetsbare objecten of beperken van bepaalde activiteiten in (dichtbevolkte) gebieden, of het treffen van maatregelen om gezondheidsrisico's bij de bron te beperken.• Bij de keuze van een locatie van een zorginstelling moet ook gekeken worden naar risico's in de omgeving die de zorgverlening in gevaar kunnen brengen.• De inrichting van de fysieke leefomgeving en de gebouwen hierin draagt bij aan snelle en effectieve geneeskundige hulpverlening aan personen.• Risico's in de fysieke leefomgeving moeten worden getoetst aan de draagkracht van de witte keten.

¹ Deze drie adviesthema's staan beschreven in het visiedocument 'De GHOR neemt de ruimte'.

Aandachtspunten Toegankelijkheid van zorg

Zorg is toegankelijk en bereikbaar (zowel fysiek bereikbaar als kwantitatief bereikbaar voor iedereen).

1. Bereikbaarheid van zorg

- In geval van nieuw te bouwen kwetsbare objecten, of een wijziging van een bestemming naar een kwetsbaar object, dient rekening te worden gehouden met de bereikbaarheid voor de geneeskundige hulpdiensten. Dit houdt in dat er ten minste één aan – en uitrijroute dient te zijn, de route dient obstakelvrij te zijn en de toegang bereikbaar.
- In geval van ontwikkelingen in de nabijheid van een kwetsbaar object, dient de bereikbaarheid conform bovenstaande geborgd te blijven.
- In geval van nieuw te bouwen (beperkt) kwetsbare objecten, of een wijziging van een bestemming naar een (beperkt) kwetsbaar object, dient getoetst te worden of de bereikbaarheidsnorm van de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) wordt gehaald. De bereikbaarheidsnorm is dat bij ten minste 95% van de A1-meldingen een ambulance binnen 12 minuten na aannahme van de melding ter plaatse moet zijn.
- In geval van nieuw te bouwen zeer kwetsbare objecten (zoals zorginstellingen), of een wijziging van een bestemming naar een zeer kwetsbaar object (zoals een zorginstelling), dient rekening te worden gehouden met de bereikbaarheid voor de geneeskundige hulpdiensten. Dit houdt in dat er ten minste één aan – en uitrijroute dient te zijn, de route dient obstakelvrij te zijn en de toegang bereikbaar.
- In geval van ontwikkelingen in de nabijheid van een zeer kwetsbaar object (zoals een zorginstelling), dient de bereikbaarheid conform bovenstaande geborgd te blijven.
- In geval van nieuw te bouwen zeer kwetsbare objecten (zoals zorginstellingen), of een wijziging van een bestemming naar een zeer kwetsbaar (zoals een zorginstelling), dient getoetst te worden of de bereikbaarheidsnorm van de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) wordt gehaald. De bereikbaarheidsnorm is dat bij ten minste 95% van de A1-meldingen een ambulance binnen 12 minuten na aannahme van de melding ter plaatse moet zijn.
- In geval van nieuw te bouwen zorginstellingen, of een wijziging van een bestemming naar een zorginstelling, dient rekening te worden gehouden met de bereikbaarheid voor de patiënten en cliënten. Dit houdt in dat de locatie op verschillende manieren bereikbaar is (te voet, fiets, auto, taxi, openbaar vervoer) en er voorzieningen zijn t.b.v. mobiel beperkte doelgroepen (bijv. rolstoeltoegankelijkheid).

2. Afgestemd op de inwoners

- Indien de leeftijdsopbouw in een gebied door geplande ruimtelijke ontwikkelingen wijzigt, dient het zorgaanbod te worden bekeken en waar nodig aangepast aan de behoefte.
- Het lokale bestuur dient bij het toedelen van nieuwe functies aan locaties of het opheffen of wijzigen van bestaande functies, die leiden tot een significante toename dan wel afname van het aantal personen dat in dat gebied woont of verblijft, te bevorderen dat het aanbod van zorg in het gebied van aanvaardbaar niveau is en blijft, afgestemd op de behoefte en onder alle omstandigheden.

1. Bevorderen van voldoende vluchtmogelijkheden & bereikbaarheid

Veilige verzamelplek buiten een gebouw.

Bij inrichting rekening houden met verminderd zelfredzaam.

Het inrichten van een festivalterrein met voldoende vlucht- en schuilmogelijkheden bij incidenten.

2. Beoordelen van locatie-risico's

Hallen voldoende breed voor vluchten tijdens noodsituaties & voldoende AED's.

Technische installatie in zorginstellingen naar hogere verdiepingen als voorbereiding op wateroverlast.

3. Wat we bespreken aan de vergaderstafel

Risico-communicatie

Handelingsperspectieven

Aandachtspunten Zelfredzaamheid

De zelfredzaamheid van verminderd en niet zelfredzamen wordt geborgd en waar mogelijk vergroot.

1. Bevorderen van voldoende vluchtmogelijkheden en bereikbaarheid

- In geval van nieuw te bouwen kwetsbare objecten of locaties (waaronder zorginstellingen, maar ook plaatsen van grote publieksbijeenkomsten), of een wijziging van een bestemming naar een kwetsbaar object of locatie, dient rekening te worden gehouden met voldoende vlucht- en schuilmogelijkheden voor verminderd zelfredzamen (bijvoorbeeld rolstoeltoegankelijk).
- In geval van nieuw te bouwen kwetsbare objecten of locaties (waaronder zorginstellingen, maar ook plaatsen van grote publieksbijeenkomsten), of een wijziging van een bestemming naar een kwetsbaar object, dient ten behoeve van eventuele ontruiming en ontvluchting een veilige verzamelplek te worden ingericht. (In de praktijk kan dit ook binnen in een gebouw of locatie zijn).
- In geval van recreatiegebieden en evenemententerreinen dienen voldoende vlucht- en schuilmogelijkheden te worden ingericht.
- In geval er in de nabijheid van openbare gebouwen nieuwe risicovolle activiteiten worden ingericht, of er wijzigingen zijn in bestaande risicovolle activiteiten, dient er aandacht te zijn voor de inrichting van de vluchtmogelijkheden en verzamelplaatsen (van de risicobron af).

2. Beoordelen van locatierisico's

- In geval van nieuw te bouwen kwetsbare objecten, of een wijziging van een bestemming naar een kwetsbaar object, dient bij de inrichting hiervan rekening te worden gehouden met de doelgroep. Denk hierbij aan hallen die breed genoeg zijn voor rollators en scootmobiel, voldoende AED's op locatie etc.
- In geval van nieuw te bouwen kwetsbare objecten, of een wijziging van een bestemming naar een kwetsbaar object, dient bij de inrichting rekening te worden gehouden met locatierisico's. Denk hierbij aan overstromingsrisico's (geen kwetsbare afdelingen²/serverruimtes op begane grond), risico's van industriële bedrijven (vluchtroutes van de risicobron af) etc.

² Voorbeelden van kwetsbare afdelingen: afdelingen waarvan je de patiënten niet zonder meer kunt verplaatsen. Denk aan een operatieafdeling, afdelingen met patiënten aan beademing, hart-longmachine etc.

Fysieke veiligheid in relatie tot de witte keten

Aandachtspunten Fysieke veiligheid in relatie tot de witte keten

Geneeskundige hulpverlening wordt meegenomen als afwegingsgrond in ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving en deze ontwikkelingen leiden niet tot een disbalans in de witte keten.

1. Disbalans witte keten voorkomen/ beperken

- In geval van ontwikkelingen en activiteiten die zorgen voor een toename van het aantal personen in de nabijheid van een risicobron, dient een beoordeling te worden gemaakt over de mogelijke effecten op de geneeskundige hulpverlening. Het niveau van de geneeskundige hulpverlening is een bestuurlijke afweging.

2. Kwetsbare objecten of locaties t.o.v. risicobron

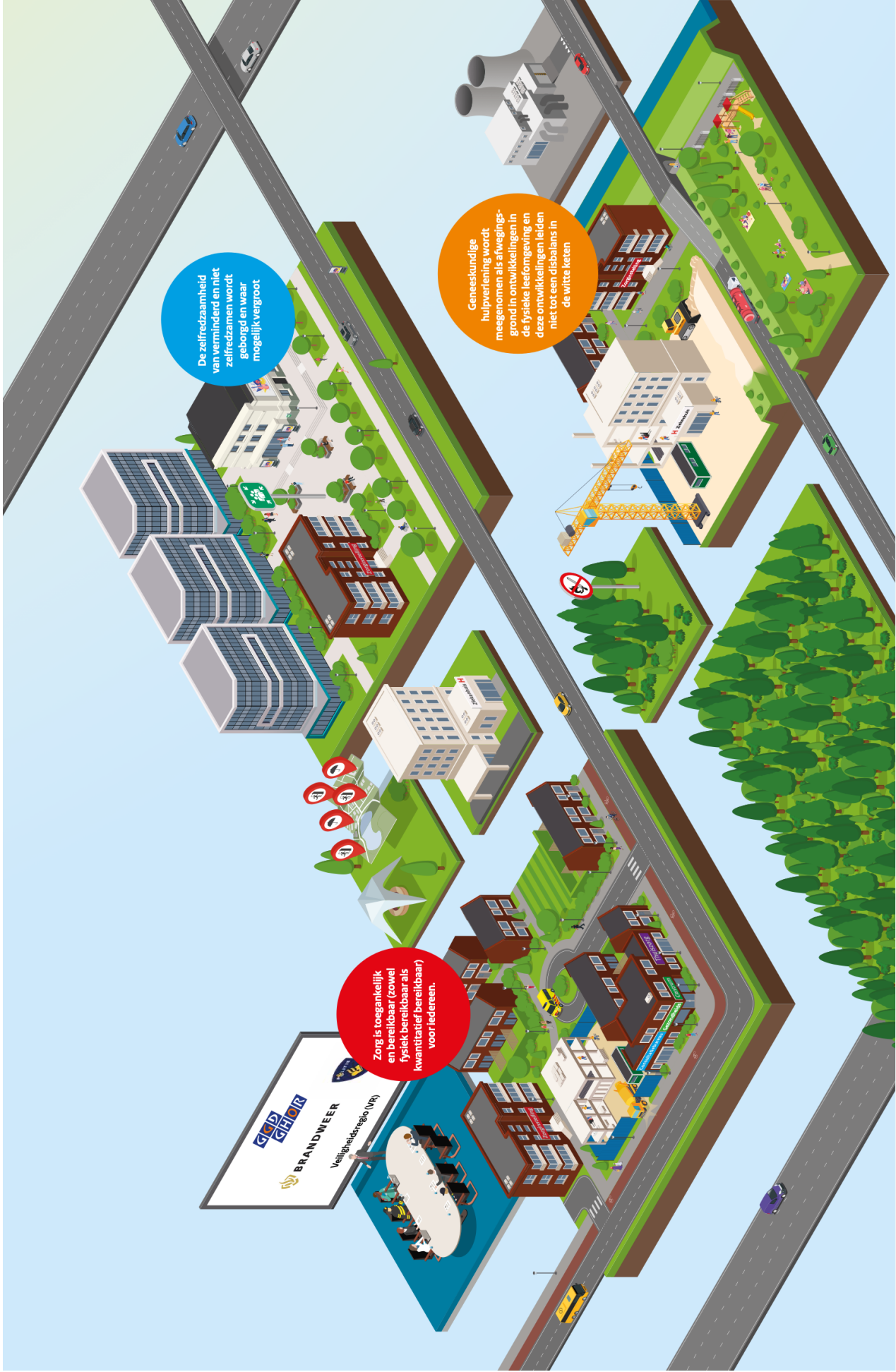
- In geval van nieuw te bouwen kwetsbare objecten, of een wijziging van een bestemming naar een kwetsbaar object, in de nabijheid van een risicobron³, dienen bouwkundige (wettelijke) maatregelen te worden getroffen om de risico's en de gevolgen van een mogelijk incident zoveel mogelijk te beperken. NB: houdt rekening met de beperkingen van het BBL.
- In geval van nieuw te bouwen kwetsbare objecten, of een wijziging van een bestemming naar een kwetsbaar object, dient bij de inrichting rekening te worden gehouden met omgevingsrisico's. Denk hierbij aan geen kwetsbare afdelingen/serverruimtes op begane grond of aan de zijde van de risicobron.

3. Zeer kwetsbare objecten ten opzichte van de risicobronnen

- In geval van nieuw te bouwen zeer kwetsbare objecten, of een wijziging van een bestemming naar een zeer kwetsbaar object, in de nabijheid van een risicobron⁴, dienen bouwkundige maatregelen te worden getroffen om de risico's en de gevolgen van een mogelijk incident zoveel mogelijk te beperken. Denk hierbij aan de plaatsing van een blinde muur aan de zijde van de risicobron en aan de plaatsing van kwetsbare afdelingen van de risicobron af. NB: houdt rekening met de beperkingen van het BBL.
- In geval van ontwikkelingen waardoor risicovolle activiteiten in de nabijheid van een zeer kwetsbaar object komen, dienen maatregelen te worden getroffen om het risico en de eventuele gevolgen van een incident zoveel als mogelijk te verkleinen.

³ Zowel natuurlijke als industriële risicobron

⁴ Zowel natuurlijke als industriële risicobron

De zelfredzaamheid van verminderd en niet zelfredzaam wordt geborgd en waar mogelijk vergroot

Geneeskundige hulpverlening wordt meegenomen als afwegingsgrond in ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving en deze ontwikkelingen leiden niet tot een disbalans in de witte keten

Zorg is toegankelijk en bereikbaar (zowel fysiek bereikbaar als kwantitatief bereikbaar) voor iedereen.

